

Επιμελητήριο Θεσπρωτίας

Ημερίδα Ιχθυοκαλλιέργειας

Σάββατο, 28-05-2022

Επισκόπηση του κλάδου της θαλάσσιας ιχθυοκαλλιέργειας στη Θεσπρωτία

**Δρ. Κώστας Περδικάρης¹, Δρ. Ευάγγελος Κωνσταντινίδης¹, Σταυρούλα
Ντάσκα²**

¹ Τμήμα Αλιείας, Περιφερειακή Ενότητα Θεσπρωτίας, Περιφέρεια Ηπείρου

² Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Μέρος Α΄

-Ιστορικά-δημογραφικά στοιχεία

-Στοιχεία επενδύσεων

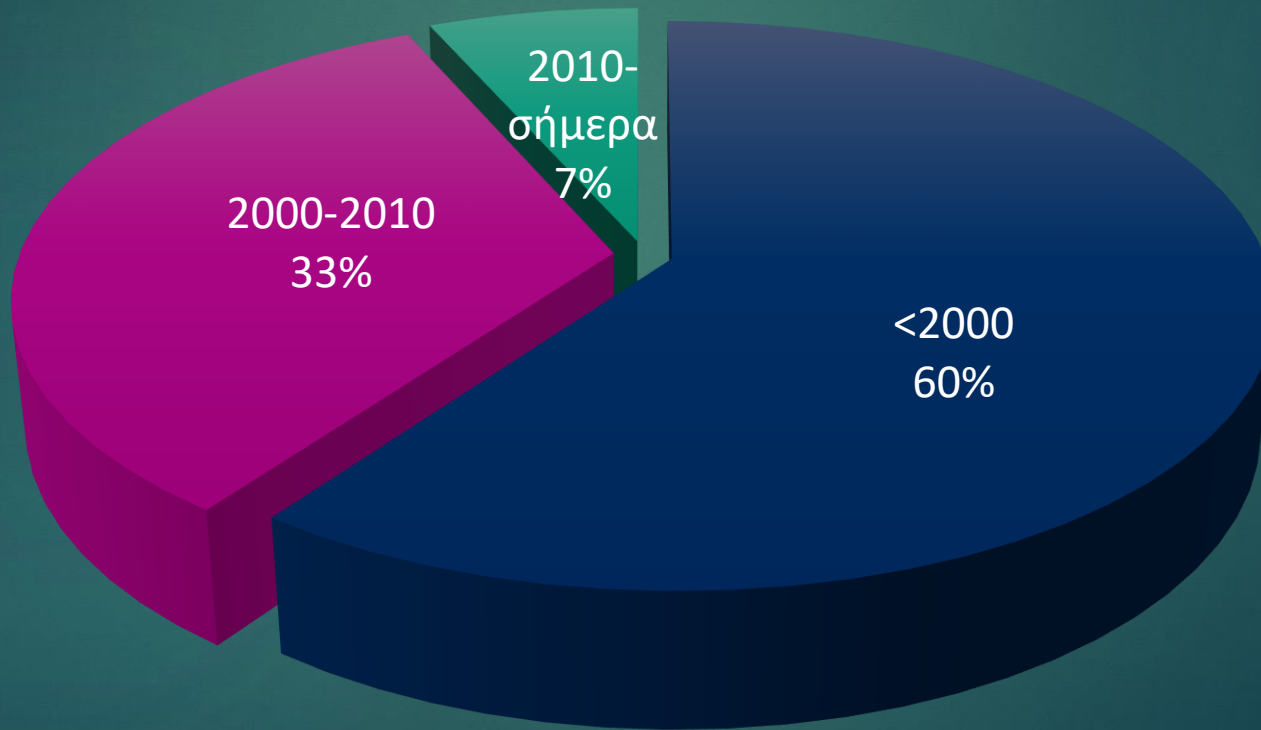
-Εξέλιξη του κλάδου

Ιστορικά στοιχεία

- ▶ Δημιουργία της πρώτης πλωτής μονάδας στις αρχές της δεκαετίας του **1980** (ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε.) στον Όρμο Ηγουμενίτσας.
- ▶ Εγκατάσταση μονάδων στο Όρμο Ηγουμενίτσας και στο Όρμο Βάλτου.
- ▶ Δημιουργία Ι/Σ στη Λωρίδα Σαγιάδας και πλωτής μονάδας πάχυνσης (αρχές δεκαετίας **1990**).
- ▶ Αποδέσμευση της Λωρίδας Σαγιάδας - δυναμική ανάπτυξη του κλάδου (τέλη δεκαετίας **1990**).

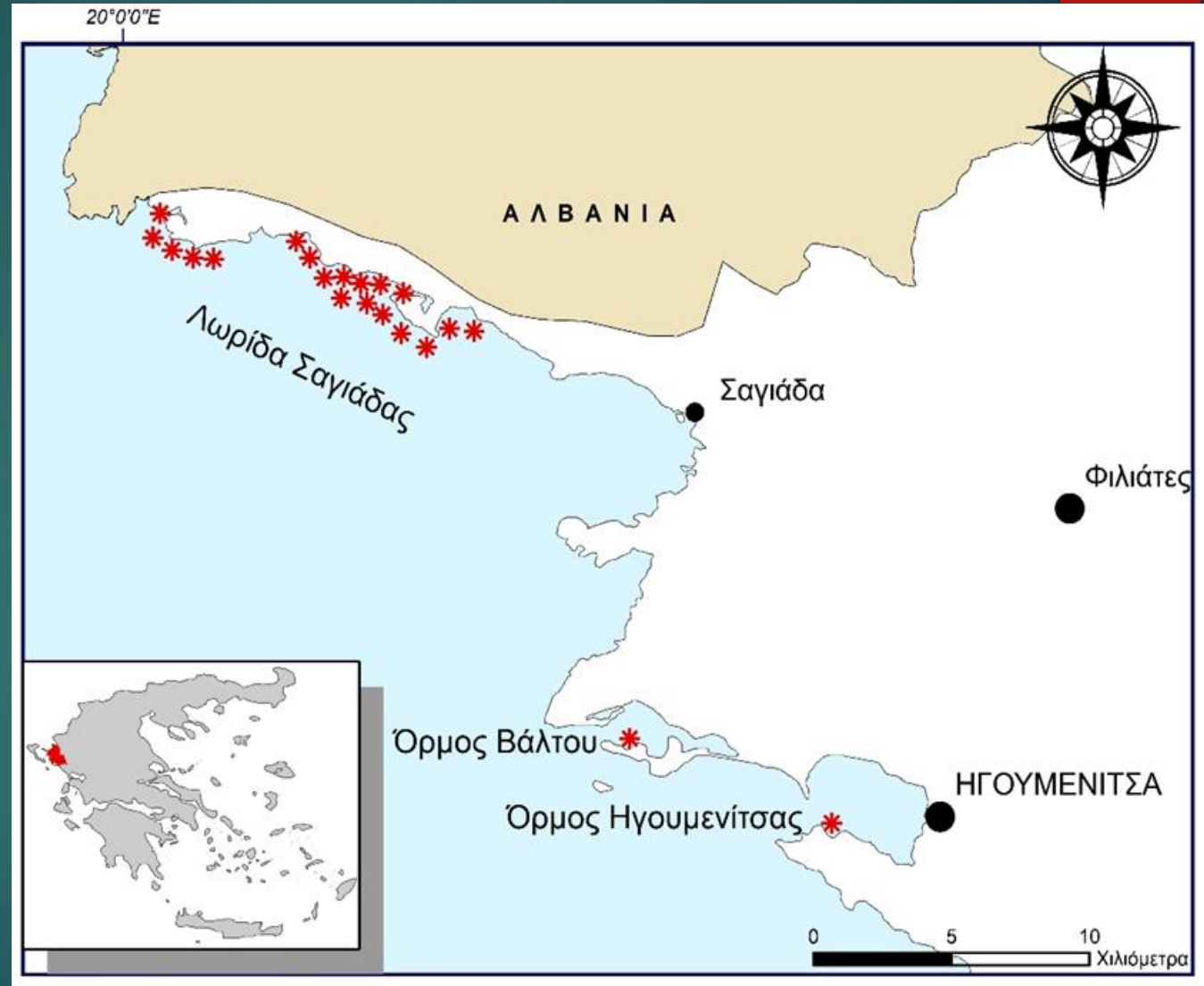
Ίδρυση των εταιρειών

- ▶ Οι περισσότερες εταιρείες (60%) ιδρύθηκαν πριν από το 2000, ενώ σημαντικό μερίδιο (33%) καταλαμβάνουν οι εταιρείες που ιδρύθηκαν την δεκαετία 2000-2010.

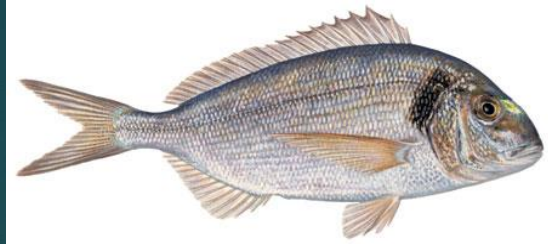

Πλωτές μονάδες πάχυνσης

- ▶ 22 πλωτές μονάδες πάχυνσης (23 άδειες),
- ▶ 1 ΙΧΣ,
- ▶ 1 μονάδα προπάχυνσης
- ▶ 1 μονάδα εκτροφής γαρίδας

Εκτρεφόμενα είδη

Τσιπούρα (*Sparus auratus*, L.)

Λαβράκι (*Dicentrarchus labrax*, L.)

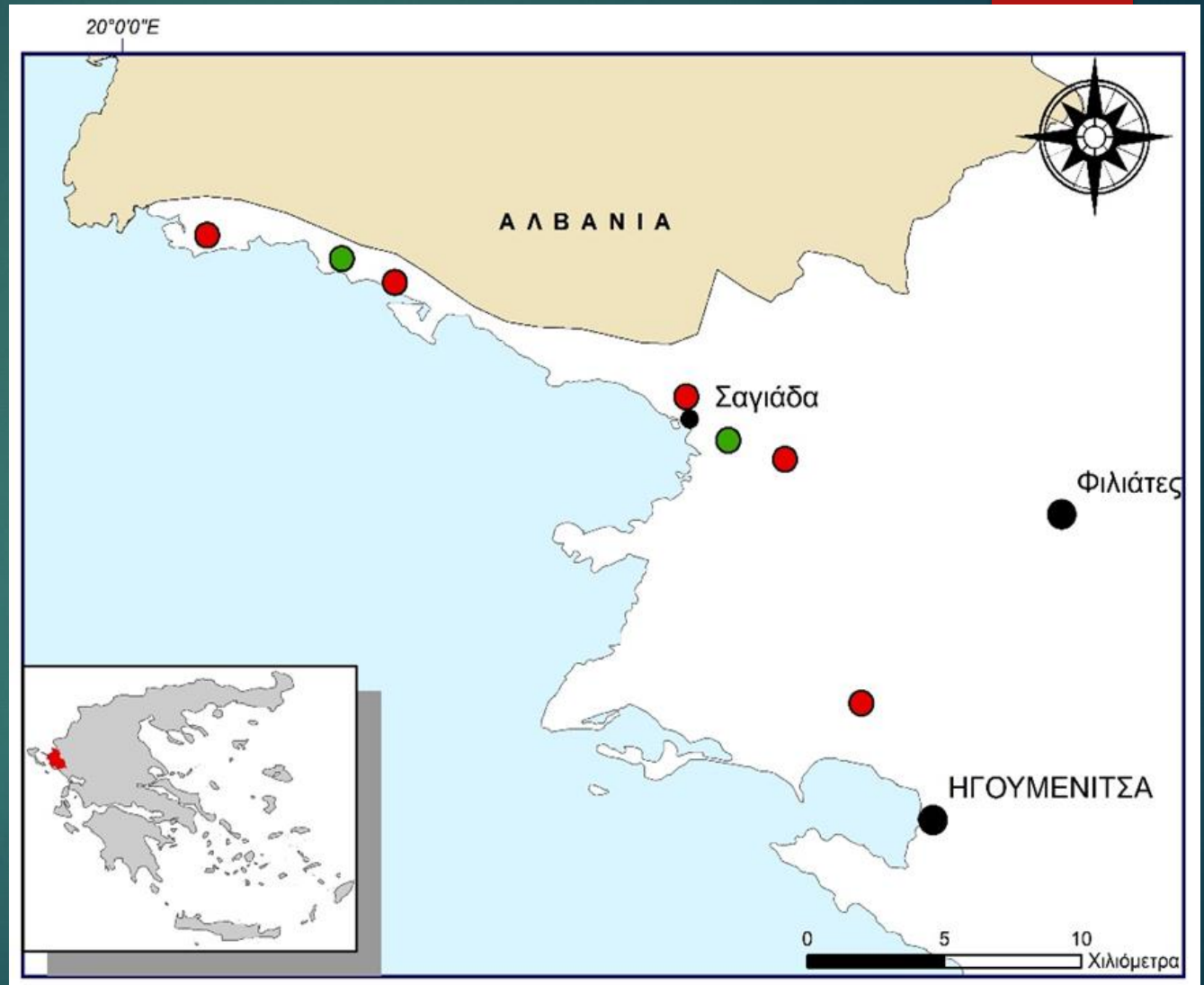
Φαγκρί βραχύπτερο
(*Pagrus major*, Temminck & Schlegel 1843)

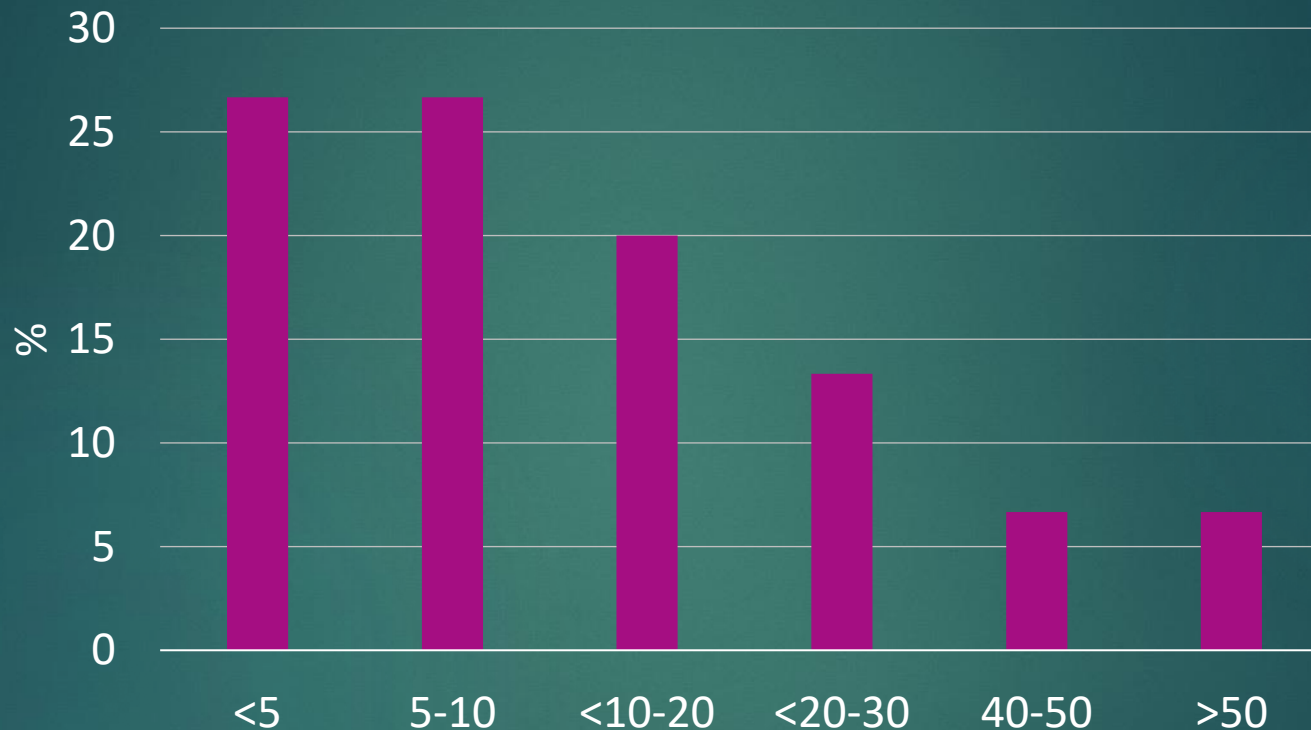
Κρανιός (*Argyrosomus regius*, Asso 1801)

Συσκευαστήρια

- ▶ 5 συσκευαστήρια με κωδικό κτηνιατρικής σε λειτουργία
- ▶ 1 συσκευαστήριο με κωδικό κτηνιατρικής σε αναστολή
- ▶ 2 συσκευαστήρια υπό κατασκευή
- ▶ Κέντρο διαμετακόμισης (logistics)
- ▶ Συνολική μέγιστη εγκεκριμένη δυναμικότητα (5): ~42 τόνοι ημερησίως

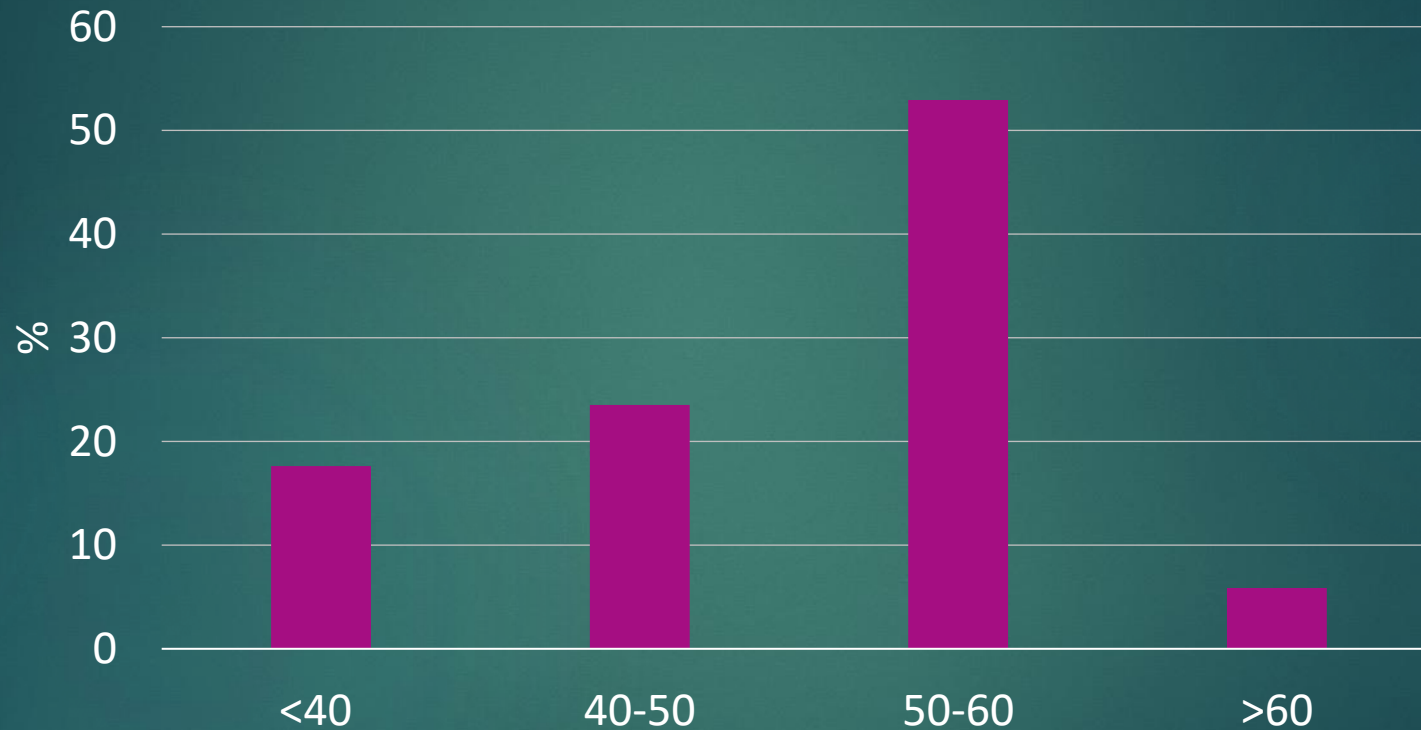

Αριθμός εργαζομένων

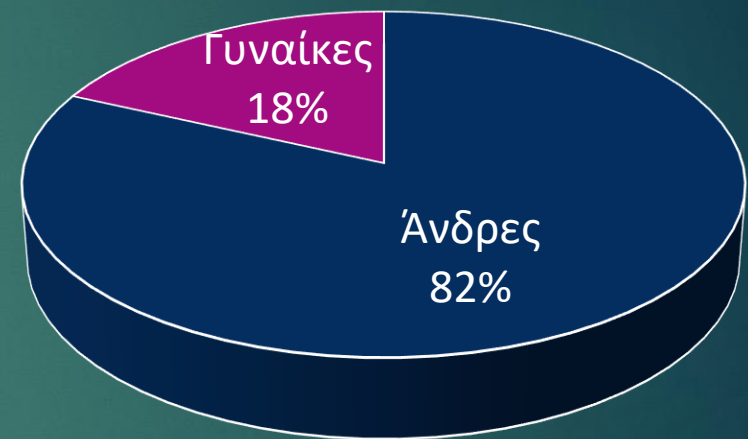
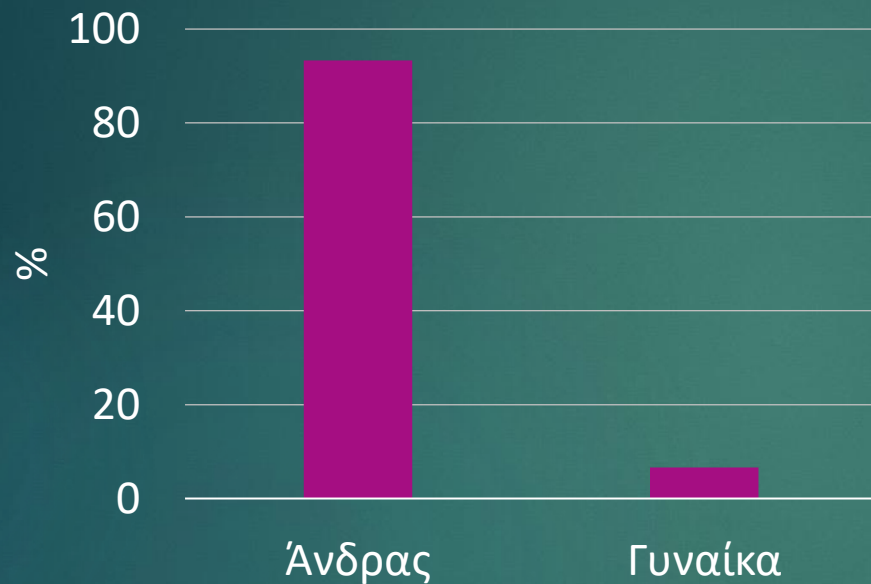
- ▶ Το σύνολο των εργαζομένων είναι 258 άτομα. Το μεγαλύτερο ποσοστό των εταιρειών απασχολούν έως 10 εργαζόμενους, ενώ δεν είναι αμελητέος και ο αριθμός των εταιρειών που απασχολούν 10-30 εργαζόμενους.

Ηλικιακή κατανομή ιδιοκτητών/προέδρων, διευθ. συμβούλων, υπεύθυνων μονάδων

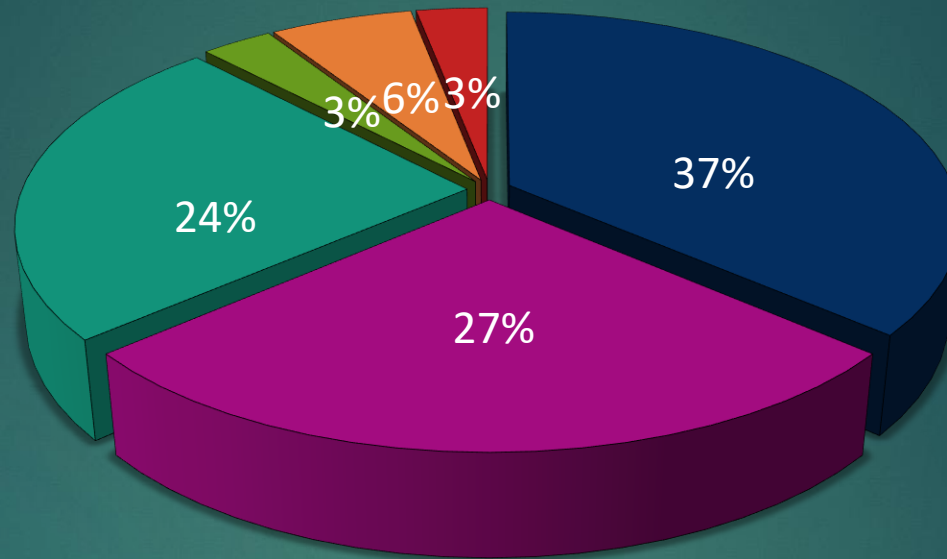
- ▶ Η κυρίαρχη ηλικιακή κλάση είναι αυτή των 50-60 ετών (52,9%).

Αναλογία φύλου ιδιοκτητών/προέδρων, διευθ. συμβούλων, υπεύθυνων μονάδων & εργαζομένων

- ▶ Άνδρες >90% (ιδιοκτήτες, κλπ) και 82% (εργαζόμενοι).

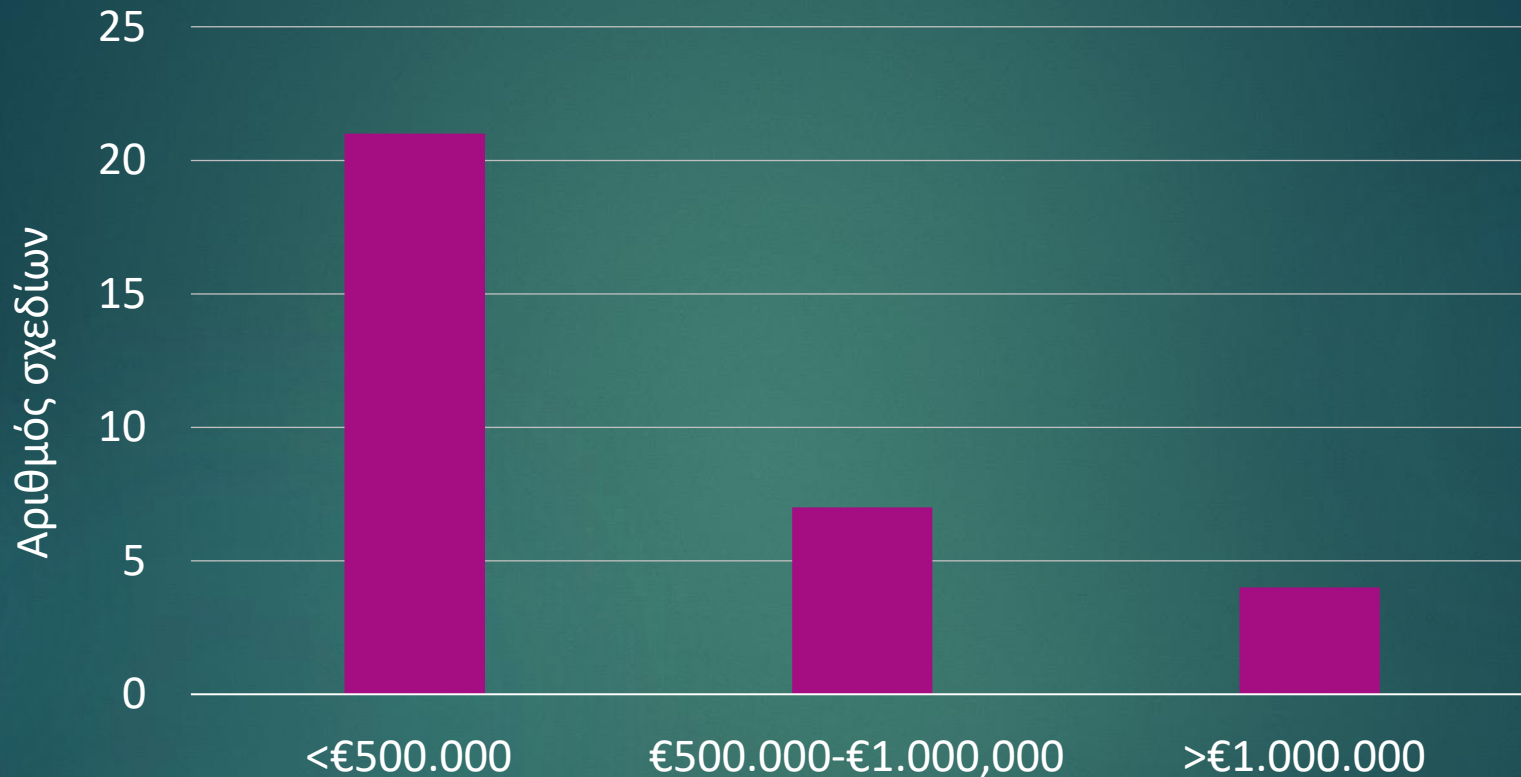
Επενδυτικά σχέδια ανά πηγή χρηματοδότησης

- Ε.Π.ΑΛ. 2000-2006
- Ε.Π.ΑΛ.Θ. 2014-2020
- Ερευνητικά προγράμματα
- Ε.Π.ΑΛ. 2007-2013
- Αναπτυξιακός Νόμος
- Άλλες πηγές χρηματοδότησης

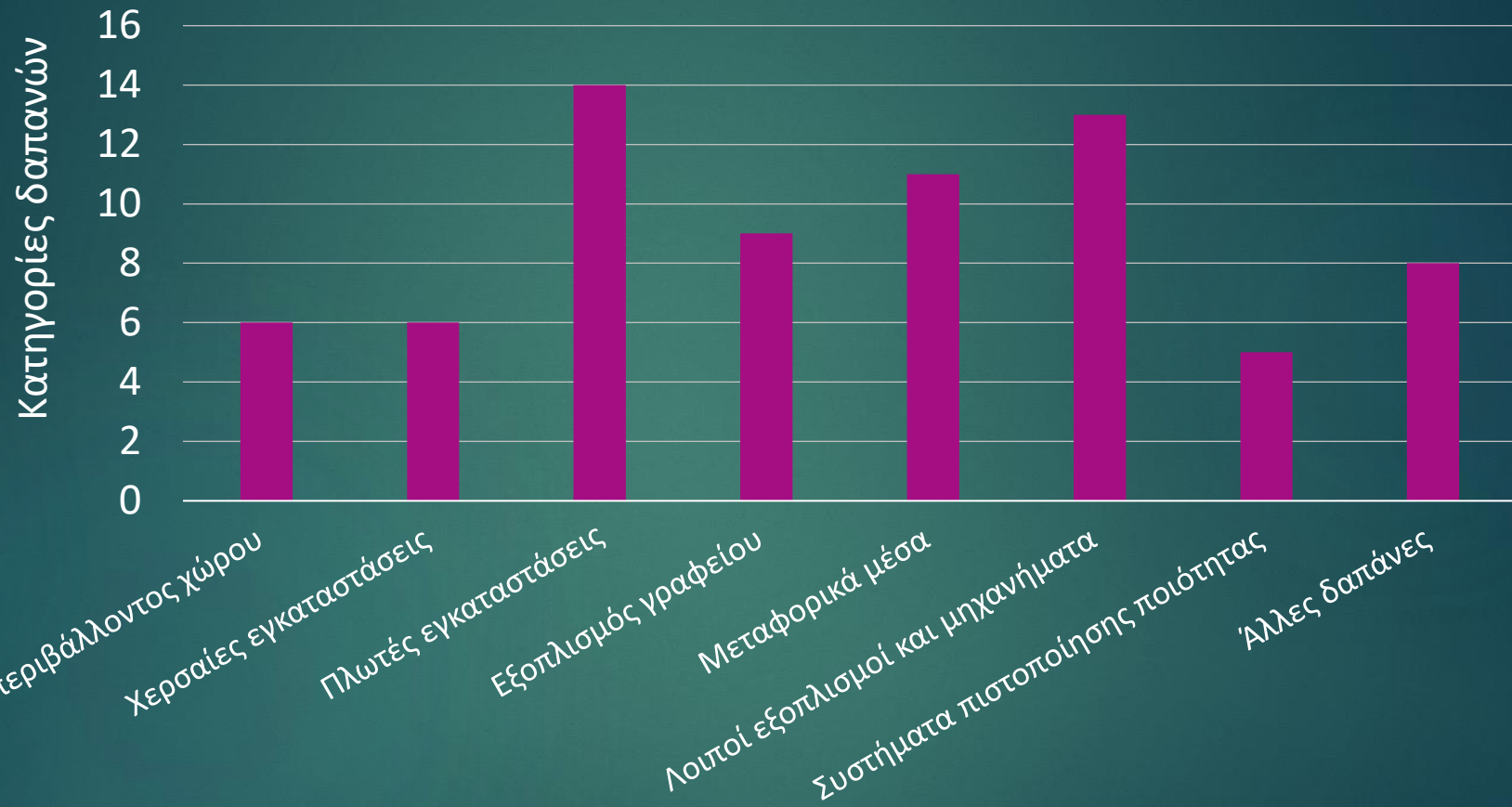
- ▶ Το σύνολο των εγκεκριμένων έργων για ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό μονάδων υδατοκαλλιέργειας στη Θεσπρωτία από επενδυτικά σχέδια που χρηματοδοτήθηκαν (από ΕΠΑΛ-ΕΠΑΛΘ) ανήλθε στο ποσό των €18.949.690 κατά την εικοσαετία 2000-2020.

Τάξεις μεγέθους επενδυτικών δαπανών

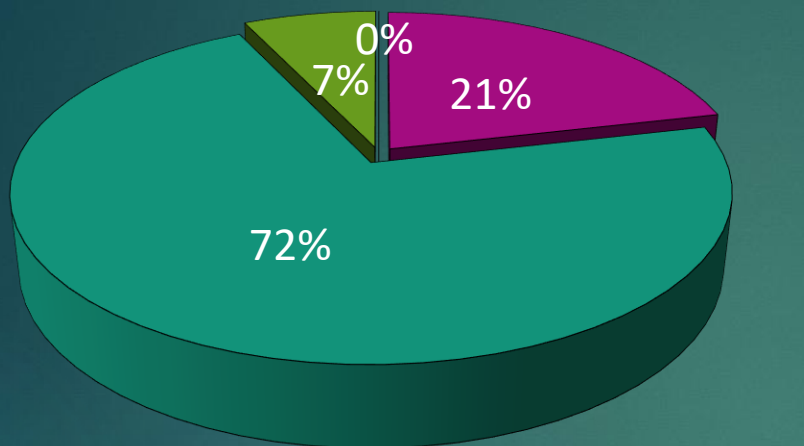
- ▶ Τα περισσότερα επενδυτικά σχέδια ήταν τα τάξης των <€500.000, ενώ μικρότερος αριθμός σχεδίων κυμάνθηκε μεταξύ €500.000 και €1.000.000 ή και ξεπέρασε αυτό το όριο. Επενδυτικά σχέδια >€1.000.000 υλοποιήθηκαν τόσο από μικρές όσο και από μεγαλύτερες εταιρείες.

Κατηγορίες δαπανών και συχνότητα επιδότησής

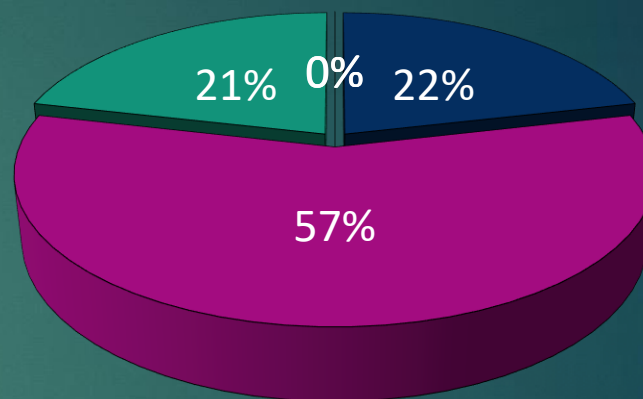

- Οι κυριότερες κατηγορίες ήταν οι πλωτές εγκαταστάσεις (π.χ. ιχθυοκλωβοί), οι λοιποί εξοπλισμοί και μηχανήματα (π.χ. παγομηχανές, ταΐστικά κανονάκια, δίχτυα) και τα μεταφορικά μέσα (π.χ. βάρκες, σχεδίες, φορητά αυτοκίνητα και παλετοφόρα).

Συμβολή των επενδυτικών σχεδίων στην ανάπτυξη των εταιρειών και στις πωλήσεις

- Μικρή
- Μέτρια
- Σημαντική
- Καθοριστική

- Παρέμειναν ίδιες
- Αυξήθηκαν έως 25%
- Αυξήθηκαν έως 50%
- Αυξήθηκαν έως 75%
- Αυξήθηκαν έως 100%
- Άνω των 100%

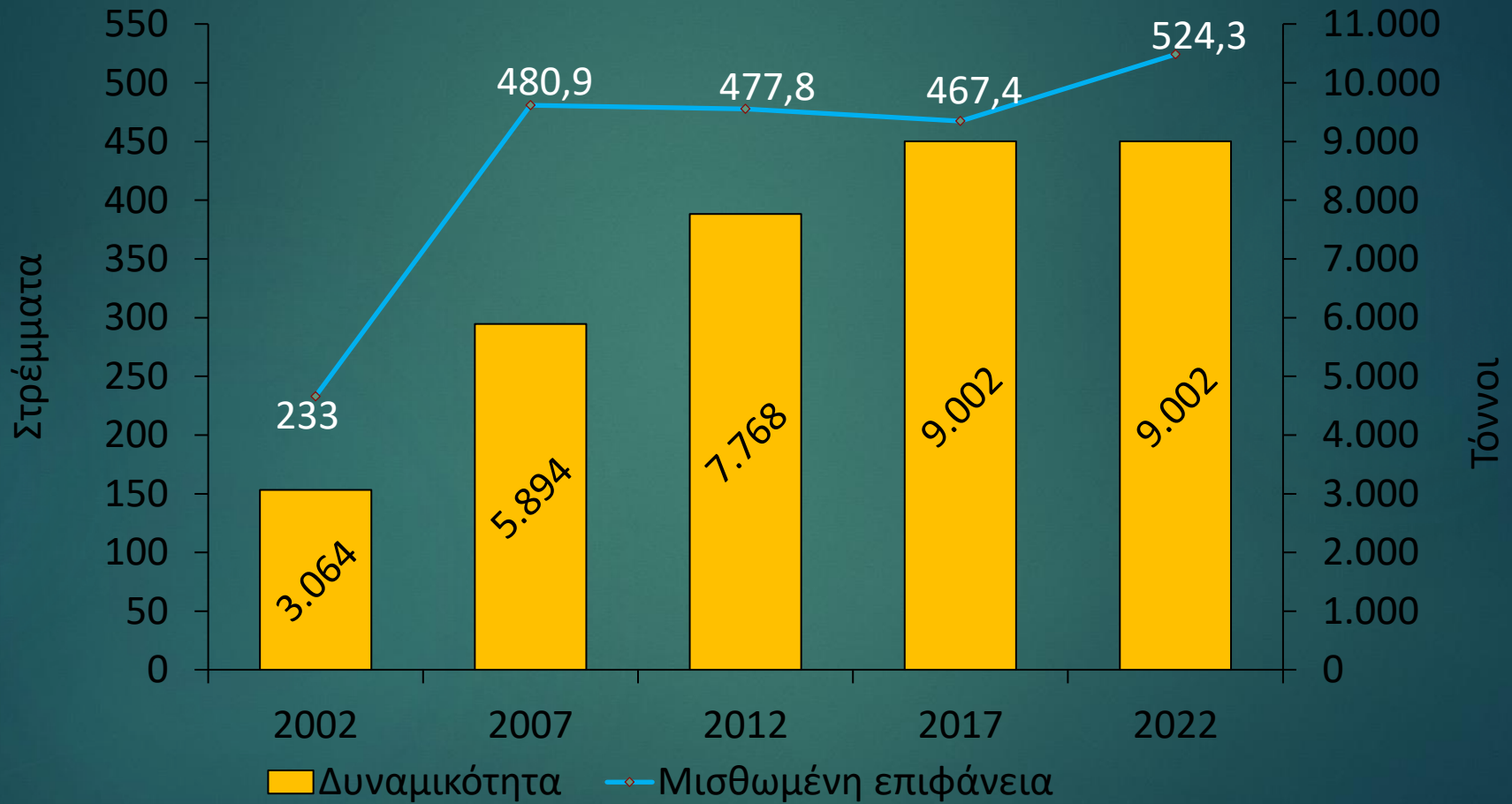
- ▶ Το 79% απάντησαν ότι η υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων είχε από σημαντική έως καθοριστική συμβολή στην ανάπτυξη της εταιρείας/μονάδας.
- ▶ το 57% απάντησαν ότι αυξήθηκαν οι πωλήσεις έως 25% και σχεδόν ισοδύναμο ποσοστό απάντησε ότι είτε αυξήθηκαν έως 50%, είτε δεν υπήρξε κάποια θετική επίπτωση σε αυτές.

Εξέλιξη αριθμού μονάδων

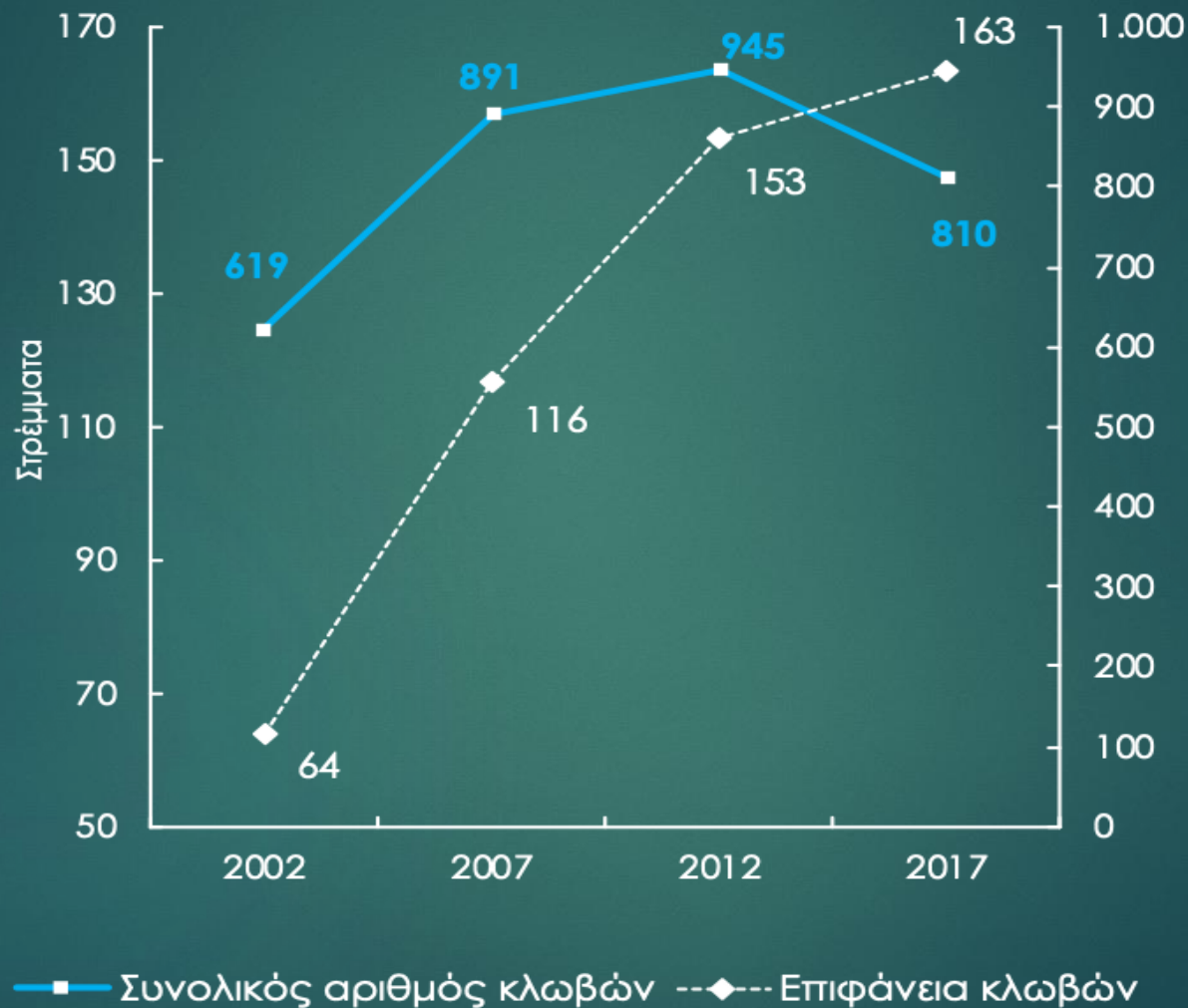

Σύνολο εταιρειών (2022): 15

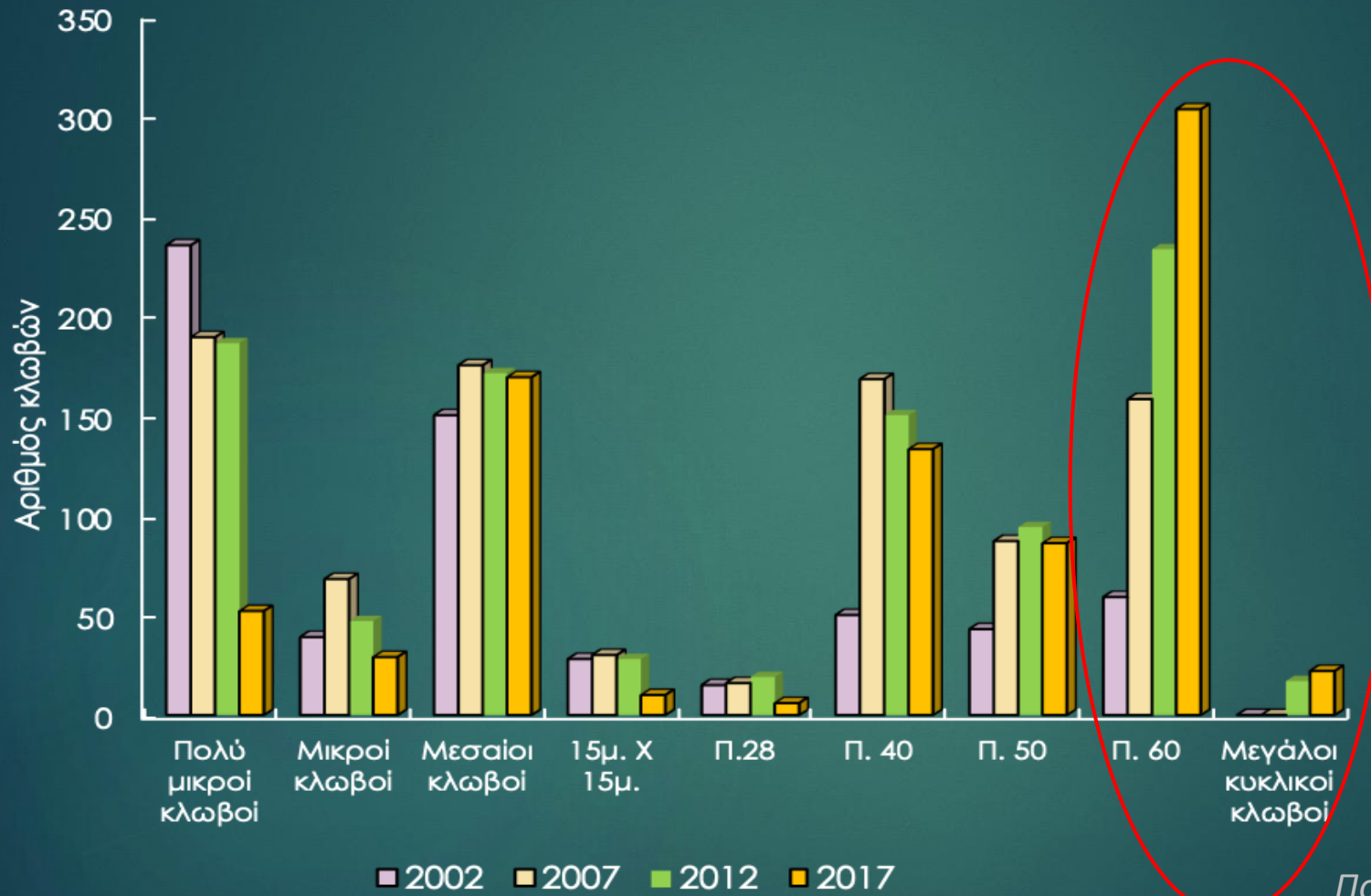
Εξέλιξη δυναμικότητας και μισθωμένης επιφάνειας

Εξέλιξη αριθμού και επιφάνειας ιχθυοκλωβών

Εξέλιξη τυπολογίας ιχθυοκλωβών

Π: περίμετρος.
Πολύ μικροί κλωβοί: ως 36 τ.μ.
Μικροί κλωβοί: 37-99 τ.μ.
Μεσαίοι κλωβοί: 100-144 τ.μ.
Μεγάλοι κυκλικοί κλωβοί: > 60μ. περίμετρο.

Θαλάσσια ιχθυοκαλλιέργεια στη Θεσπρωτία

- ▶ Εξαγωγές: **85-90%** στην Ιταλία μέσω του λιμανιού της Ηγουμενίτσας
- ▶ Ετήσιος κύκλος εργασιών ~ **60.000.000 €**
- ▶ Επενδυτικά σχέδια > **22.000.000 €**
- ▶ Σημαντικό επενδυτικό ενδιαφέρον και ανάδειξη της περιοχής ως το σημαντικότερο ιχθυοκαλλιεργητικό κέντρο της Δ. Ελλάδας (μαζί με τον Αστακό)
- ▶ Η Θεσπρωτία κατέχει: ~**10%** της Ελληνικής και ~**4%** της Μεσογειακής παραγωγής σε τσιπούρα - λαβράκι
- ▶ Πρέπει να επισημανθεί η συμβολή του κλάδου στην τόνωση του κοινωνικοοικονομικού ιστού σε απομακρυσμένες και παραμεθόριες περιοχές, με περιορισμένες εναλλακτικές δυνατότητες ανάπτυξης.

Μέρος Β'

-Χωροταξικό/Π.Ο.Α.Υ.

36555

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2505

4 Νοεμβρίου 2011

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 31722/4-11-2011

Έγκριση Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

4. Το καθεστώς αδειοδότησης των μονάδων υδατοκαλλιέργειας το οποίο διέπεται από τις ακόλουθες βασικές διατάξεις:

Άρθρο 32 παραγρ. 7 του Ν. 1845/89 «Ανάπτυξη Αγροτικής Έρευνας και άλλες διατάξεις».

Άρθρο 1 παραγρ. 3 Β.Δ. 142/1971 «Αλιεία υδρόβιων ζωνών λιμνών και ποταμών και προστασία αυτών».

Άρθρο 19 παραγρ. 11 του Ν. 3208/2003 «Προστασία δασικών οικοσυστημάτων και άλλες διατάξεις».

Ν. 1650/1986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το Ν. 3010/2002 «Εναρμόνιση του Ν. 1650/86 με τις Οδηγίες 97/11/Ε.Ε. και 96/61/Ε.Ε. διαδικασία ομοθέτησης

10,5 έτη

4387

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

11 Μαΐου 2022

ΤΕΥΧΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Αρ. Φύλλου 326

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

Χαρακτηρισμός και οριοθέτηση Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Ο.Α.Υ.) σε θαλάσσιες περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας Θεσπρωτίας και περιβαλλοντική έγκριση του σχεδίου αυτού.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 24 του ν. 1650/1986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 160).

2. Το άρθρο 4Α του ν. 4447/2016 «Χωρικός σχεδιασμός-βιώσιμη ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (Α' 241), το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 5 του ν. 4759/2020 (Α' 245), και της παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 4447/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 του ν. 4759/2020 και διαμορφώθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 119 του ν. 4819/2021 (Α' 129).

3. Τον ν. 4282/2014 «Ανάπτυξη Υδατοκαλλιεργειών και άλλες διατάξεις» (Α' 182).

4. Τα άρθρα 24, 25 και 26 του ν. 4495/2017 «Έλεγχος και προστασία του δομημένου Περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις» (Α' 167).

8. Την υπό στοιχεία Η.Π.17239/30-8-2002 απόφαση της Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Καθορισμός δικαιολογητικών, διαδικασίας και προϋποθέσεων χωροθέτησης Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών» (Β' 1175).

9. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/78523/1208/5-11-2018 απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Έγκριση Αναθεώρησης του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου της Περιφέρειας Ηπείρου και Περιβαλλοντική Έγκριση αυτού» (ΑΔΠ 286).

10. Την υπ' αρ. 2/7-1-2021 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Νικόλαο Ταγαρά» (Β' 45).

11. Την υπ' αρ. 6310/9-9-2021 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Σωμεών Κεδίκογλου» (Β' 4190).

12. Την από 30-10-2014 αίτηση του Φορέα Ίδρυσης και Διαχείρισης Π.Ο.Α.Υ. «ΘΕΣΠΡΩΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΑΝΟΝΥΜΗΣ

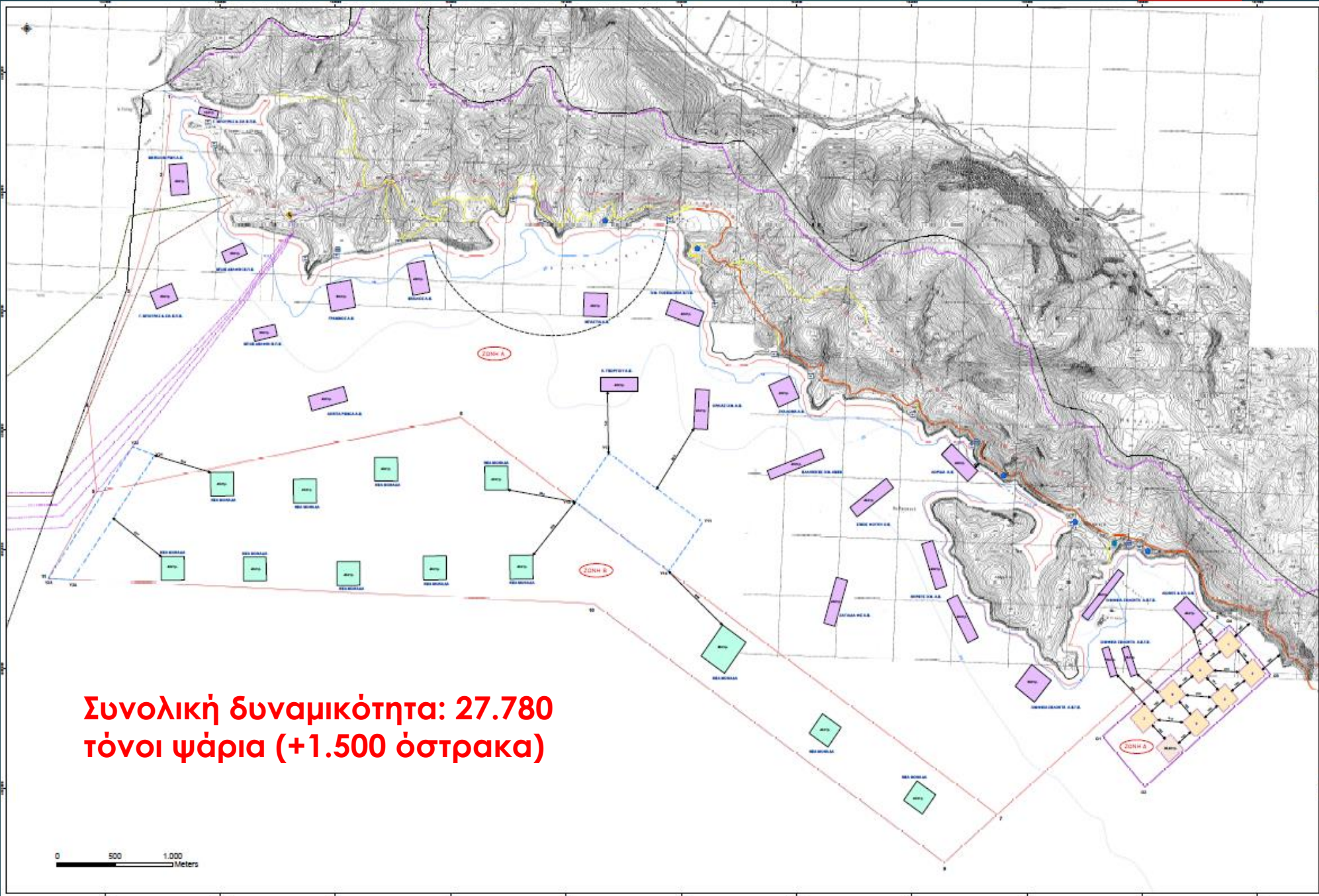
ΘΕΣΠΡΩΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ Α.Ε.

ΣΧΕΔΙΟ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ

ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ (Π.Ο.Α.Υ.) ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ

Χαρακτηριστικά υποζωνών

- ▶ **A** (Λωρίδα Σαγιάδας-υφιστάμενη): 17.000 τν., 18.249 στρ.
- ▶ **B** (Λωρίδα Σαγιάδας-νέα): 10.000 τν, 7.411 στρ.
- ▶ **Γ** (Όρμος Βάλτου): 780 τν., 70 στρ.
- ▶ **Δ** (Λωρίδα Σαγιάδας-όστρακα): 1.500 τν., 805 στρ.
- ▶ Υδραναπαύσεις: 1 θέση των 500 στρ. (A), 1 θέση των 244 στρ. (A-B).

- ▶ Υφιστάμενη υποζώνη (**A**): ≤29 στρ.: ≤40 στρ. και ≤800 τν., 30-40 στρ.: ≤50 στρ. και 1.000 τν., 50-60 στρ.: διατήρηση επιφάνειας και ≤1.000 τν., >60 στρ.: διατήρηση επιφάνειας και τονάζ.
- ▶ Νέα υποζώνη (**B**): ≤40 στρ. και ≤800 τν.
- ▶ Υποζώνη **Γ**: ≤40 στρ. και 780 τν.

Μέρος Γ'

Τα 4 Π:
Πλεονεκτήματα-
Προβλήματα/Προκλήσεις-
Προοπτικές

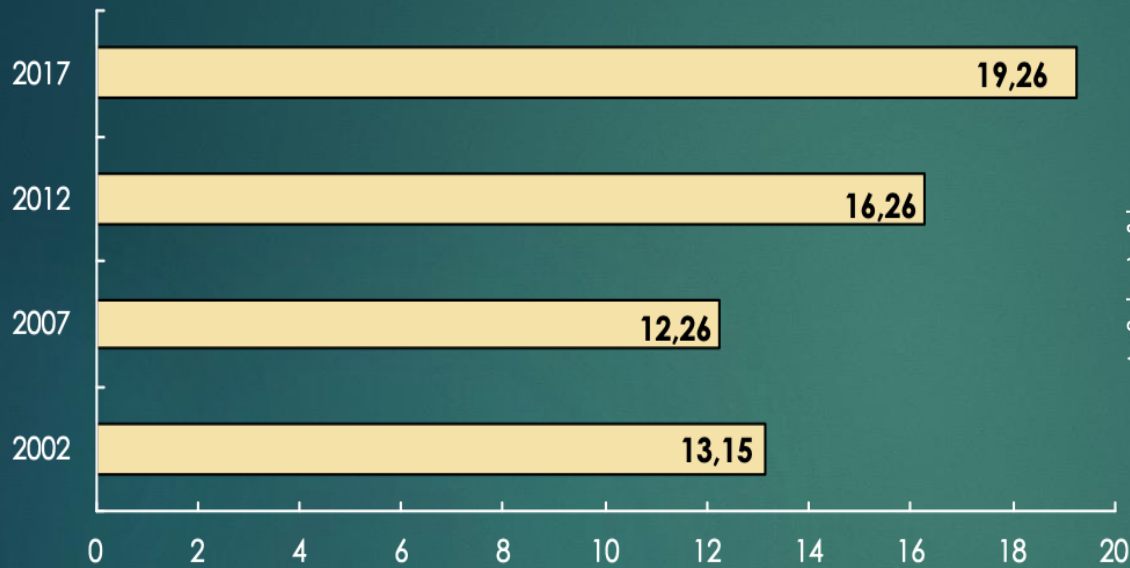
Πλεονεκτήματα

- ▶ Υψηλές θερμοκρασίες νερού
- ▶ Ικανοποιητικά βάθη - ρεύματα
- ▶ Μικρή απόσταση από Ι/Σ (Δ. Ελλάδα και Ιταλία)
- ▶ Προσβασιμότητα (ασφαλτοστρωμένος κεντρικός δρόμος προς όλες τις μονάδες)
- ▶ Νέο Λιμάνι (~9 ώρες για Μπάρι) - ταχύτατη πρόσβαση σε όλες τις μεγάλες Ευρωπαϊκές αγορές
- ▶ Εγνατία οδός (σύντομη πρόσβαση στην Β. Ελλάδα και Βαλκάνια) και η συμβολή της με την Ιόνια οδό
- ▶ Δυναμικός τοπικός Σύλλογος Ιχθυοκαλλιεργητών
- ▶ Π.Ο.Α.Υ./ΘΕΣ.Π.Ο.Α.Υ. Α.Ε./Επιμελητήριο

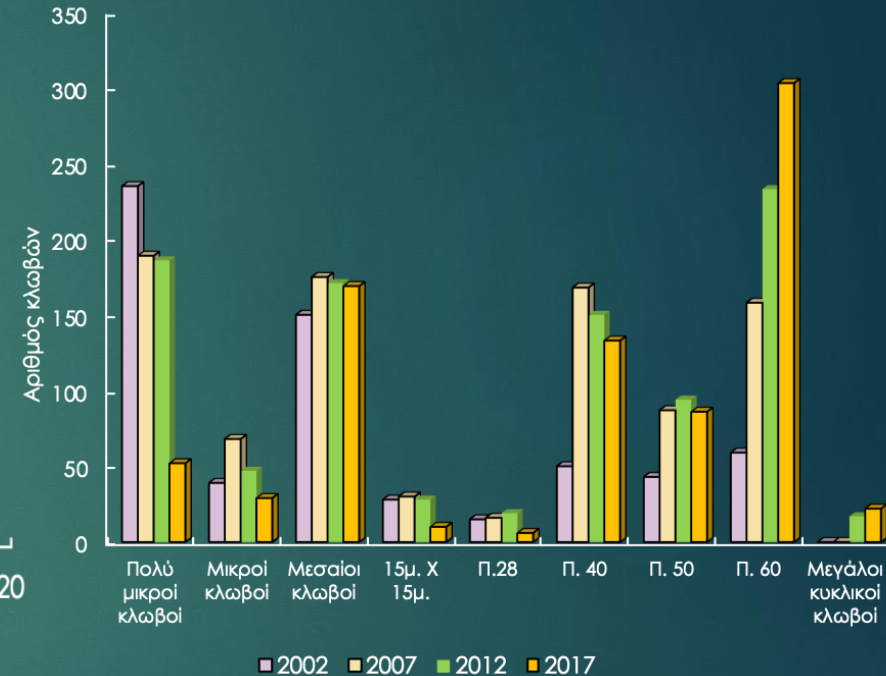
Γεωγραφικό πλεονέκτημα

Ο κλάδος σε φάση ωριμότητας

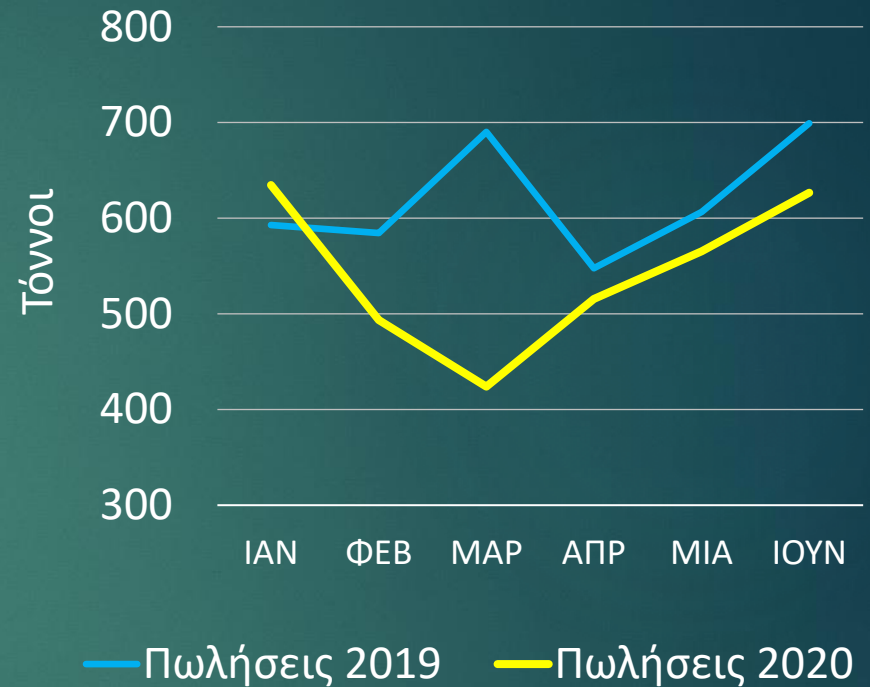
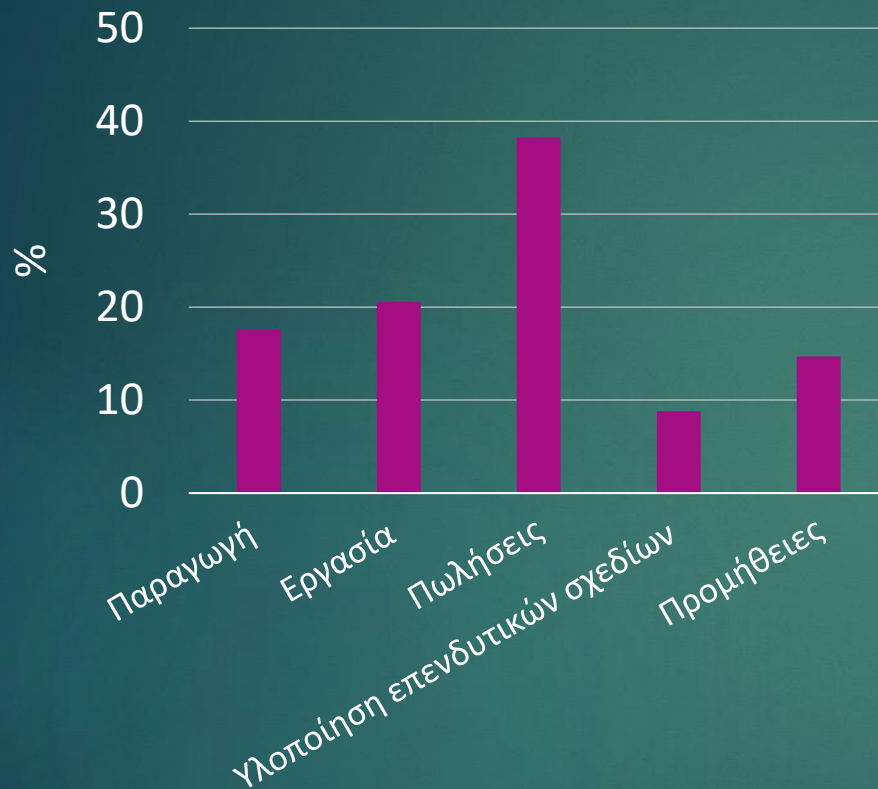

Παραγωγή σε τόννους/στρέμμα

Παραγωγή/εργαζόμενο: **36,01** τόνοι

Επίπτωση του COVID-19 στη λειτουργία των μονάδων

- ▶ Το σύνολο (100%) των ερωτώμενων απάντησαν καταφατικά στο ερώτημα εάν ο COVID-19 επηρέασε τη λειτουργία της μονάδας. Επηρεάστηκαν οι πωλήσεις, με πτώση 12,40% για το πρώτο εξάμηνο μεταξύ 2019 και 2020.

Πόλεμος σε Ουκρανία και επιπτώσεις

-
- ▶ Πρώτες ύλες: ηλιάλευρο, σιτηρά, πετρέλαιο, φυσικό αέριο, μέταλλα
 - ▶ Κόστος παρασκευής τροφών
 - ▶ Ενεργειακό/μεταφορικό κόστος
 - ▶ Αύξηση κόστους παραγωγής
 - ▶ Ένταση ανταγωνισμού από Τουρκία

Προκλήσεις-Προοπτικές

- ▶ Κόστος παραγωγής (τροφές & σύσταση)
- ▶ Τιμές πώλησης (διακύμανση, περιθώρια κέρδους)
- ▶ Αναδιάρθρωση του κλάδου
- ▶ Δανειοδοτήσεις
- ▶ Παράσιτα, ιοί – ασθένειες
- ▶ Νέα εκτρεφόμενα είδη και επεξεργασία του νωπού προϊόντος
- ▶ Ανάπτυξη αγορών - προώθηση και σήμανση προϊόντων
- ▶ Ανταγωνισμός από το εξωτερικό (κυρίως από Τουρκία)
- ▶ Ανάγκη για στρατηγικό προγραμματισμό σε διεθνές μεταβαλλόμενο περιβάλλον
- ▶ Δράσεις εφαρμοσμένης έρευνας σε παραγωγική κλίμακα
- ▶ Νέοι ΙΧΣ, μονάδες προπάχυνσης, χερσαίες εγκαταστάσεις υποστήριξης των μονάδων και νέα συσκευαστήρια, υποδομές για απόβλητα και απορρίμματα, Κ.Υ.Μ.Ε.

Ευχαριστώ
ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ